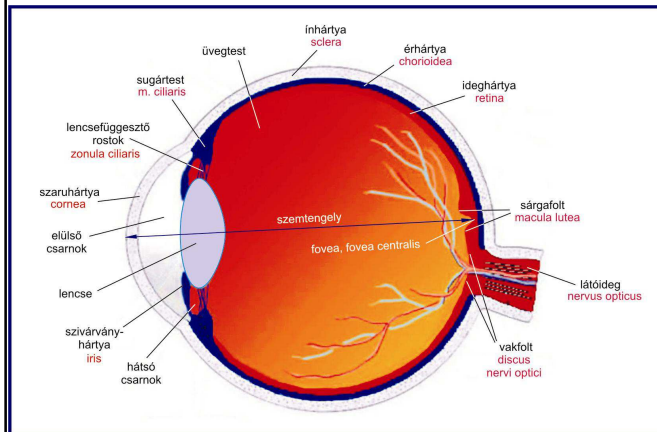

A SZEM OPTIKÁJA

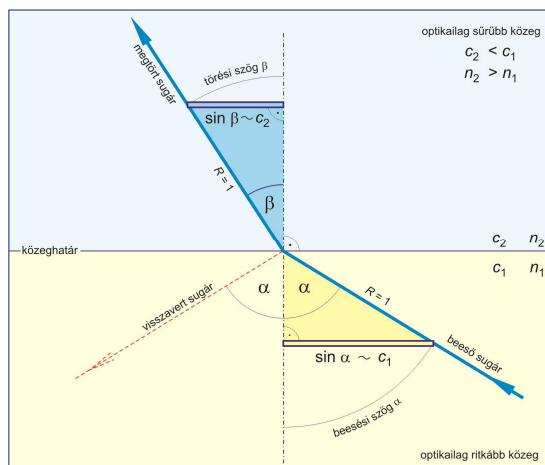

2014. február 19.
BME-2 csoport

1

Törésmutató, Snellius-Descartes törvény

abszolút törésmutató = $\frac{\text{fénysebesség vákuumban}}{\text{fénysebesség a közegben}}$ $n_1 = \frac{c}{c_1}$ ($c = 3 \cdot 10^8 \text{ m/s}$)

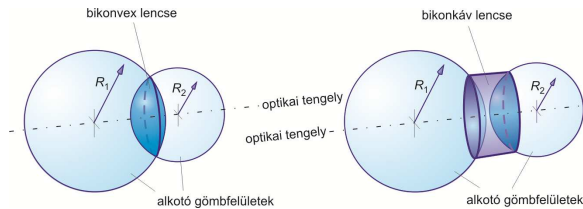

$$\frac{\sin \alpha}{\sin \beta} = \frac{c_1}{c_2} = \frac{c}{c_2} = \frac{n_2}{n_1} = n_{21}$$

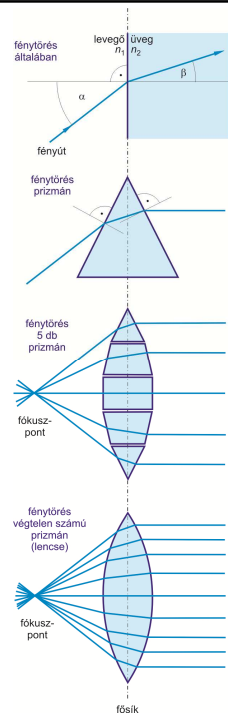
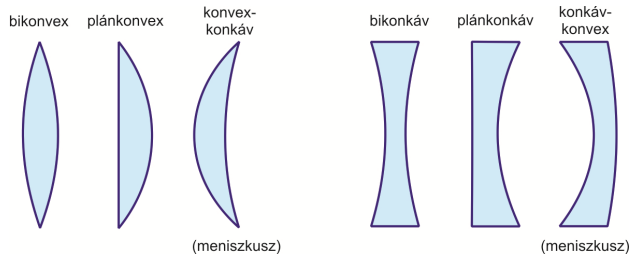
2

Optikai lencsék, képképzés

Optikai lencsék származtatása gömbfelületekből

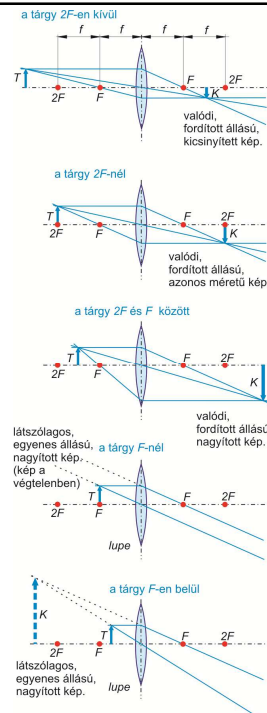
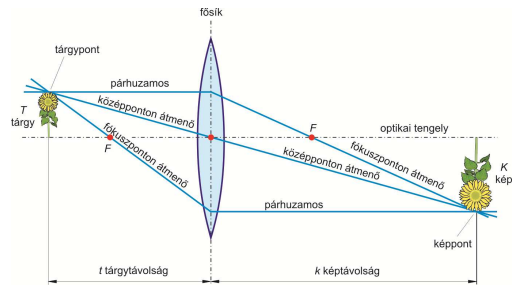
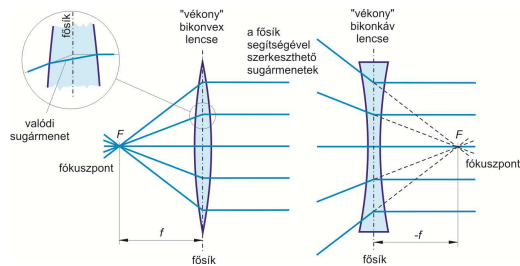

Lencsefajták

3

Optikai lencsék, képképzés

4

Az emberi szem törőképessége

$$D = \frac{n - n'}{R}$$

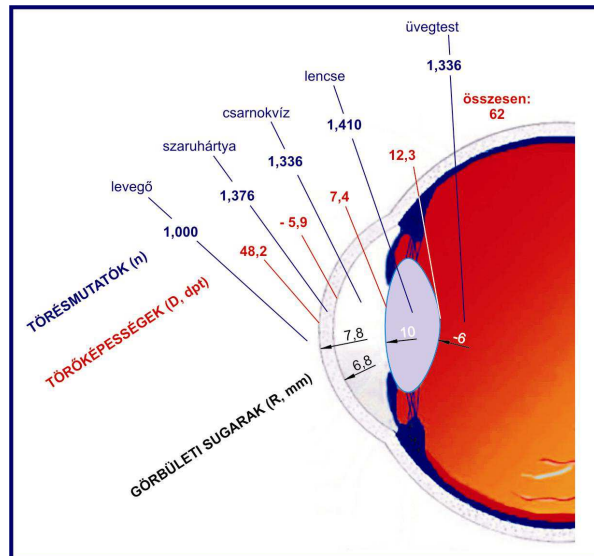
D : törőképesség (dpt)

n' : 1. közeg törésmutatója

n : 2. közeg törésmutatója

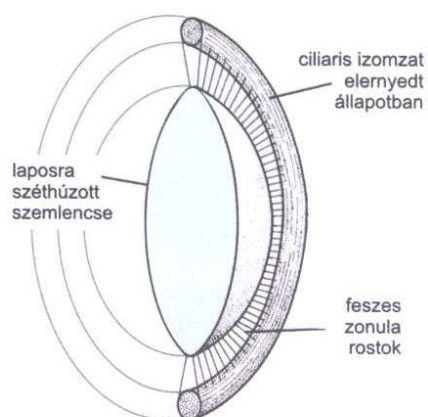
R : görbületi sugár (m)

+ konvex
- konkáv

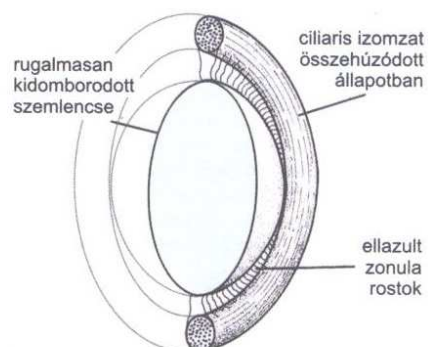

5

Akkomodáció I.

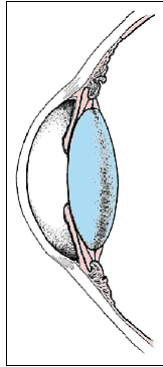
A ciliaris izomzat elernyed állapotban.
A lencse lapos, akkomodálatlan.

A ciliaris izomzat összehúzódtott állapotban.
A lencse domború, közelre akkomodált

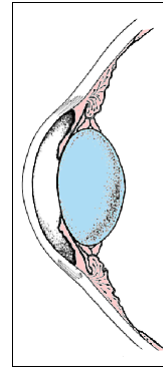
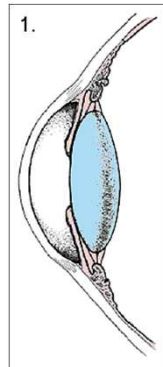
6

Akkomodáció II.

Távolra nézés
(még éppen éles)

távolpont: t_r

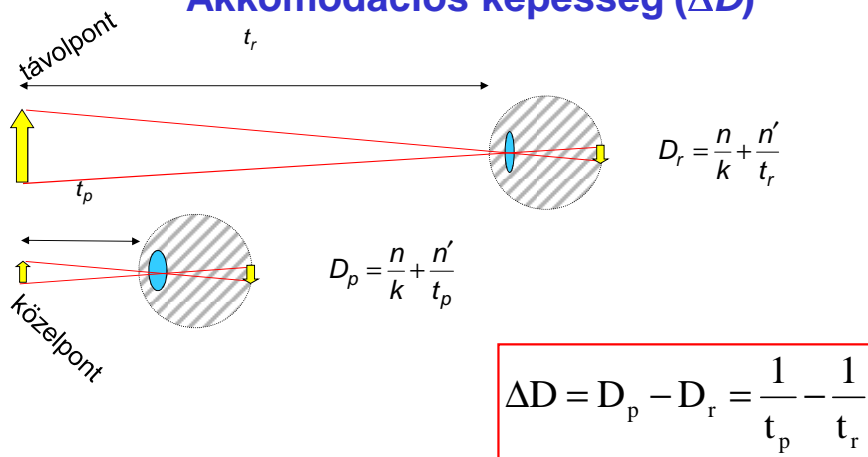

Közelre nézés
(még éppen éles)

központ: t_p

7

Akkomodációs képesség (ΔD)

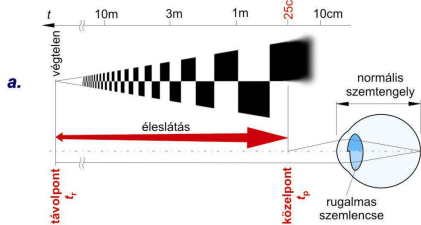

pl. $\left. \begin{array}{l} t_r = \infty \\ t_p = 0,07 \text{ m} \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta D = 14 \text{ dpt}$

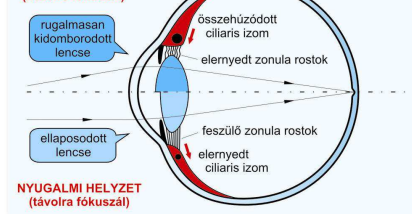
8

Leképezési hibák (rövidlátás)

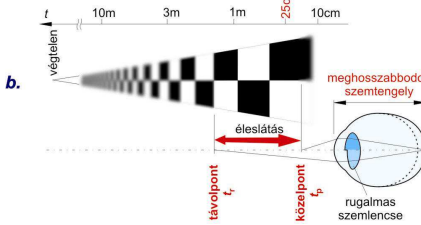
NORMÁLIS LÁTÁS (emmetropia)

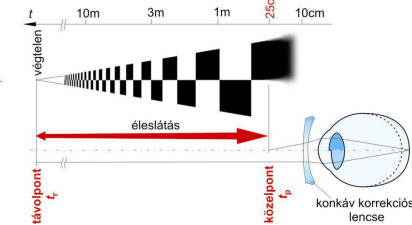
AKKOMODÁCIÓ (közelre fókuszál)

RÖVIDLÁTÁS (myopia)

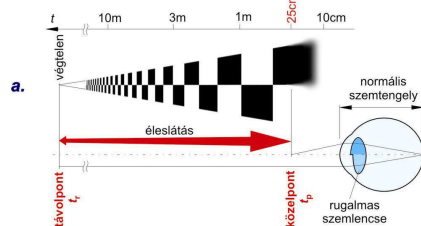

KORRIGÁLT RÖVIDLÁTÁS

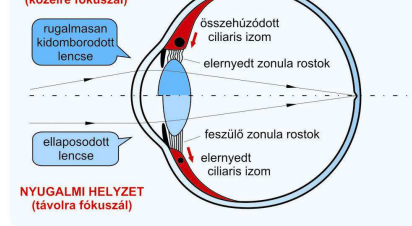

Leképezési hibák (távollátás)

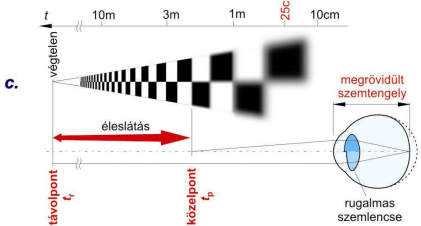
NORMÁLIS LÁTÁS (emmetropia)

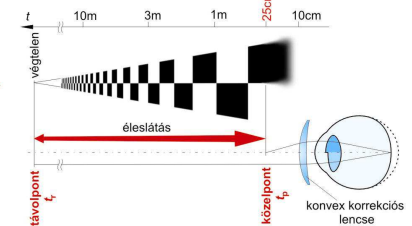
AKKOMODÁCIÓ (közelre fókuszál)

TÁVOLLÁTÁS (hypermetropia)

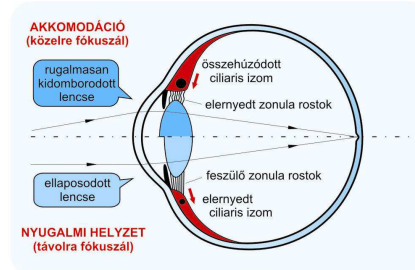
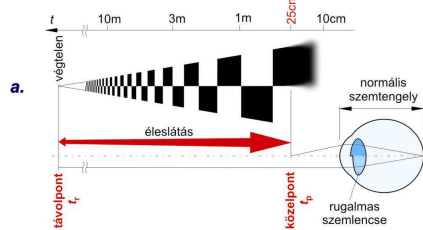

KORRIGÁLT TÁVOLLÁTÁS

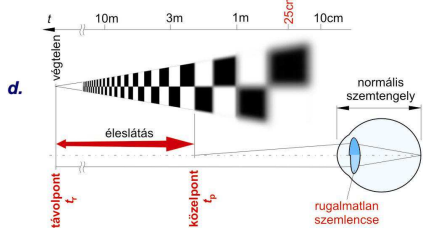

Leképezési hibák (öregkori távollátás)

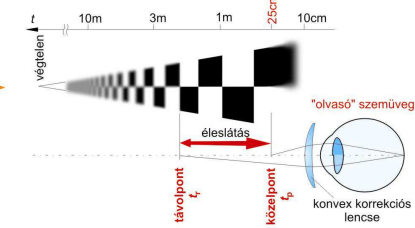
NORMÁLIS LÁTÁS (emmetropia)

ÖREGKORI TÁVOLLÁTÁS (presbyopia)

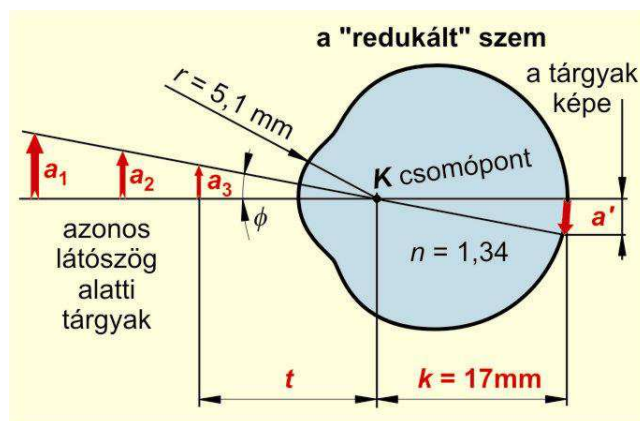
KORRIGÁLT ÖREGKORI TÁVOLLÁTÁS

1

Képképzés

Modell:
redukált szem

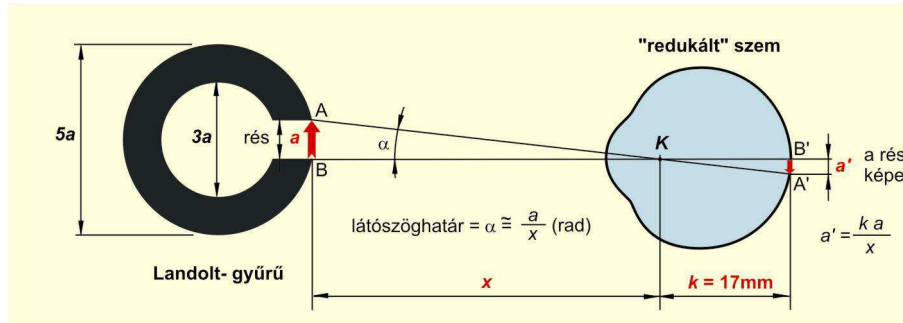

A kép:

- valódi
- kicsinyített
- fordított állású

12

Látásélesség (felbontóképesség)

Látószög:

$$\alpha \approx \frac{a}{x} \text{ (rad)}$$

$$\alpha (^{\circ}) = \frac{a}{x} \text{ (rad)} \cdot \frac{360(^{\circ})}{2\pi \text{ (rad)}} \cdot 60 \left(\frac{'}{^{\circ}} \right)$$

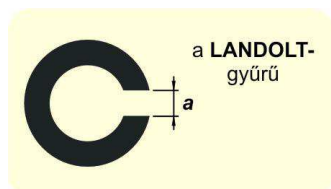
Látásélesség:

$$\text{visus} = \frac{1(^{'})}{\alpha (^{'})} \cdot 100 \%$$

Az egészséges szem látószögére átlagosan $1'$, tehát látásélessége 100 %.

13

Látásélesség mérése

$a = 0,5 \text{ mm}$

$a = 0,4 \text{ mm}$

$a = 0,3 \text{ mm}$

$a = 0,2 \text{ mm}$

o o c o o o o o

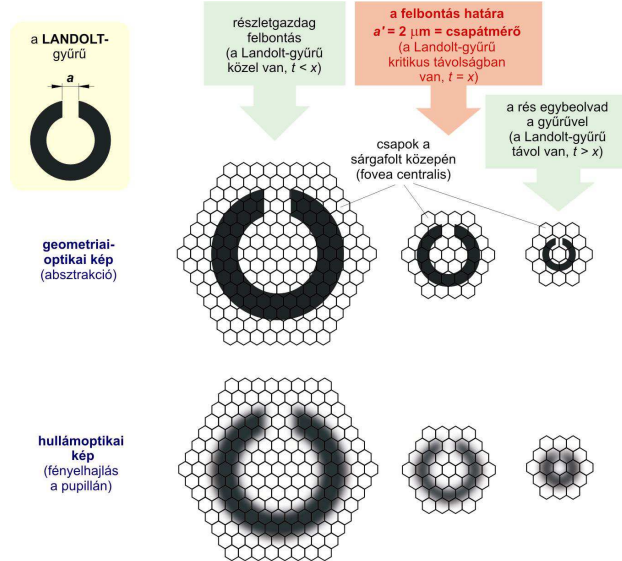
o o c o o o o o

o o c o o o o o

o o c o o o o o

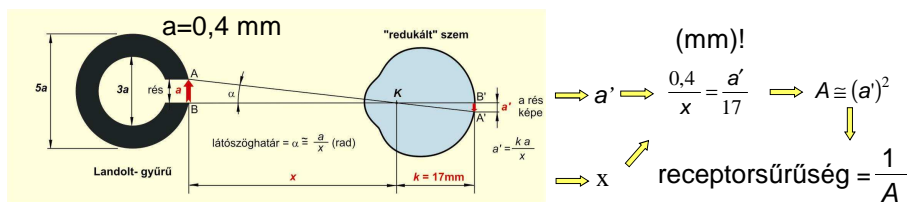
14

A Landolt gyűrű képe a sárgafolton

15

Receptorsejtek sűrűsége

a rés képnagysága a retinán:
$$a' = \frac{17a}{x}$$

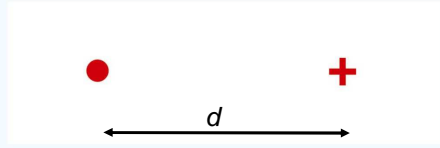
receptorsűrűség $= \frac{1}{(a')^2}$

16

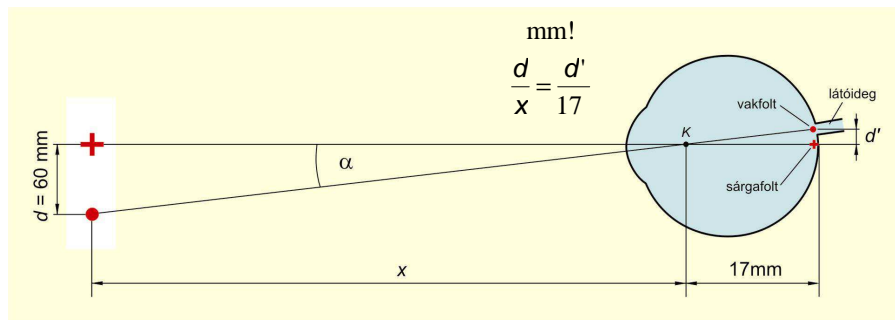
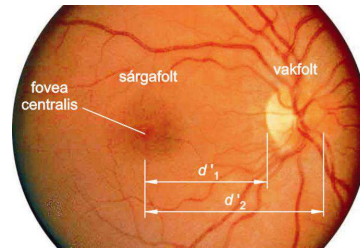

Vakfolt

bal szemmel kell a keresztet nézni:

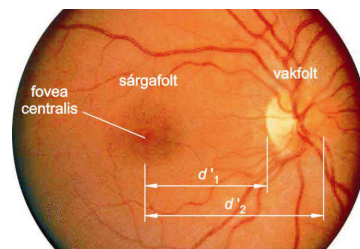

A kinyomtatott ábrán: $d = 60 \text{ mm}$

17

Vakfolt horizontális átmérőjének és a fovea centralistól való távolságának egyéni meghatározása

$$x_1 \rightarrow d'_1 = 17 \cdot \frac{60}{x_1} (\text{mm})$$

$$x_2 \rightarrow d'_2$$

$$d = |d'_2 - d'_1|$$

Jegyzőkönyv

- akkomodációs képesség
- látószöghatár (a fényerősséget meg kell adni a jegyzőkönyvben!)
- visus
- A rés képnagysága a retinán
- receptorsűrűség
- vakfolt horizontális átmérője
- vakfolt középpontjának a *fovea centralis*-tól való távolsága